

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

9-11 NİSAN 2015 ADANA

KONGRE BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

ISBN: .....

isagem

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

**1.ULUSLARARASI ÇUKUROVA
KADIN ÇALIŞMALARI
KONGRE KİTABI**

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

KADIN SORUNLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ (KADAUM)

kadaum.kongre@gmail.com

ISBN:.....

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

İÇİNDEKİLER	Sayfa No
DÜZENLEME KURULU	4
BİLİM KURULU.....	5
KONGRE PROGRAMI.....	6
KONGRE AÇILIŞ KONUŞMASI.....	13
DAVETLİ KONUŞMACI METİNLERİ.....	15
SÖZLÜ BİLDİRİLER (Programdaki Oturum sırasına göre).....	65

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

ONUR KURULU

Prof.Dr. Mustafa Kibar
Prof.Dr. Ülkü Köymen
Prof.Dr. Gaye Erbatır
Doç.Dr. Refia Yıldırım

DÜZENLEME KURULU

Prof.Dr. Gülseren Ağrıdağ
Doç.Dr. Müge Kantar Davran
Doç.Dr. Filiz Yurtal
Doç.Dr. Elife Hatun Kılıçbeyli
Doç.Dr. Nüket Elpeze Ergeç
Yard.Doç.Dr.Metehan Çelik
Öğr.Gör. Münire Akgül

SEKRETERYA

Doç.Dr. Elife Hatun Kılıçbeyli
Öğr.Gör. Münire Akgül
Elif Telsiz
Şeyda Özçelik
Yasemen Özfındık Koti
Engin Esendemir

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

BİLİMSEL KURUL

Prof.Dr. Adnan Gümüş- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Asım Yapıcı- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Ayşe Gül Yılgör- Mersin Üniversitesi
Prof.Dr. Birnur Eraldemir- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Deniz Abik- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Dilek Batıslam- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Dolunay Şenol- Kırıkkale Üniversitesi
Prof.Dr. Esra İbanoğlu- Gaziantep Üniversitesi
Prof.Dr. Gülseren Ağrıdağ- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. H. Yıldız Dasgan- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Hatice Çubukçu- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Hatice Korkmaz Güvenmez- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Hatice Sofu- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. M. Ali Kirman- Sütçü İmam Üniversitesi
Prof.Dr. Mete Korkut Gülmen- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Nazan Alparslan- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Nazan Koluman- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Nilüfer Pembecioğlu- İstanbul Üniversitesi
Prof.Dr. N. Yeşim Yalçın Mendi- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Nurcay Türkoğlu- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Nurgül Keser- Sakarya Üniversitesi
Prof.Dr. Nüket Örnek Büken- Hacettepe Üniversitesi
Prof.Dr. Sevinç Gülseçen- İstanbul Üniversitesi
Prof.Dr. Sonay Güçray- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Suat Gezgin- İstanbul Üniversitesi
Prof.Dr. Yaşare Arnas Aktaş- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Aslı Davas- Ege Üniversitesi
Doç.Dr. Beyhan Cengiz Özyurt- Celal Bayar Üniversitesi
Doç.Dr. Bezen Coşkun- Zirve Üniversitesi
Doç.Dr. Elif Hatun Kılıçbeyli- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Feride Önal- Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Filiz Yurtal- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Gözde Yirmibeşoğlu- Akdeniz Üniversitesi
Doç.Dr. Hatice Kurdak- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Hatice Palaz Erdemir- Celal Bayar Üniversitesi
Doç.Dr. Işıl Var- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Kamuran Tarım- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Mediha Sarı- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Muzaffer Sümbül- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Müge K. Davran- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Nuran Öztürk- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Nüket Elpeze Ergeç- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Oya Yüreğir- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Perihan Dinç- Artut- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Serdar İskit- Çukurova Üniversitesi
Y.Doç.Dr. Gülbahiyar Demirel- Cumhuriyet Üniversitesi
Y.Doç.Dr. Metehan Çelik- Çukurova Üniversitesi
Öğr.Gör. Münire Akgül- Çukurova Üniversitesi
Öğr.Gör. Sema Sancak- Yüzüncüyıl Üniversitesi

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

		Örneği”
	4. Salon (Psikoloji- Sosyoloji-Felsefe)	Oturum Başkanı: Prof. Dr. Meral Atıcı • Fatma Kıрман “ Psikolojik Açından Çalışan Annelerde Stres ve Çeşitleri Üzerine Bir Alan Araştırması” • Esra Burcu, Filiz Yıldırım, Çiğdem Sema Sırma, Seçil Sanıyaman “Erken Evliliği Deneyimleyen Kadınların Gözünden “Erken Evliliğin Nedenleri” • Yelda Sevim, Burcu Gezer Şen “Kadınların Evlilik Algısı: Nitel Bir Araştırma” • Defne Erzene Bürgin “Türkiye’de Feminist İdeoloji Neden Gelişemedi?” • Fatih Balkaya “Toplumsal Ekoloji İle Eko-Feminizm Ekseninde Kadın-Doğa İlişkisi” • Fatih Balkaya “HES (Hidroelektrik Santral) Eylemleri ve Eko-Feminizm”
	5. Salon (Sanat- Edebiyat)	Oturum Başkanı: Doç.Dr.Faruk Yıldırım • Didem Delice “Kadını Özgürleştiren Varoluş Arayışı” • Şirin Bayram, Güven Şener “Mimari Eserlerde Fiğür Olarak “Kadın’ın Yeri ve Anlamı 19.yy Pera Örneği-“ • Metanet Vahidova “Çağdaş Türk (Azerbaycan) Edebiyat Kontekstinde Kadın Nesri” • Zeliha Öztürk “ 1980-2000 Dönemi Türk Romanında Kadının Özgürleşme Çabaları” • Bekir Zengin “Ataerkil Sistemin Yapısökümü Olarak Meltem Arıkan’ın ‘Yeter Tenimi Acıtmayın’ Başlıklı Romanı”
17.30-17.40	ARA	
17.40-18.00	Fuaye Kısa Film Gösterimi: Halet Çambel – ‘Karatepe’de Bir Efsane’	
18.30	KOKTEYL DSİ Sosyal Tesisleri	
10 Nisan 2015 Cuma		
09.00-09.20		Dia Gösterisi: Hekimin Objektifinden Çalışan Kadınlar. Dr. Ali İhsan Ökten
09.30-11.00	Ana Salon	Panel: Kadın ve Sağlık Oturum Başkanı: Prof.Dr. F. Tuncay Özgönen, Dr.Lale Tırtıl Konuşmacılar: • Prof.Dr.Nilay Etiler “Neoliberal Politikaların Kadın Sağlığına Etkisi” • Dr.Müge Yetener “Kadın-Erkek Eşitsizliği Bağlamında Kürtaj” • Yrd.Doç.Dr.Hafize Öztürk Türkmen “Kadınlar Dünyasında Kanayan Bir Yara: Çocuk Evlilikler”
	2. Salon (Medya)	Oturum Başkanı: Yrd.Doç.Dr. Murat Ertan Doğan • Pınar Özgökbel Bilis; Seda Sünbül Olgundeniz “Alman Sinemasında Türk Kadın Karakterlerinin Temsil Biçimleri” • Nüket E. Ergeç, İbrahim Zateri “Kamu Spotu Örnekleminde Medyada Kadına Şiddetin Alınlanması” • Nilüfer Pembecioğlu “Televizyon Dizilerinde Kadın Temsili: Karagül Dizisi Kadınları Örnek İncelemesi” • Esin Çınar “Bir Görsel Medya Aracı Olarak Televizyonda Kadınların Temsil Biçimleri” • Tülay Candemir, A. Seranay Özmen, Tülin Candemir “Benetton ve Calvin Klein Reklamlarında Kadın İmgesi”
	3. Salon (Toplumsal Cinsiyet)	Oturum Başkanı: Yrd. Doç. Dr. Naciye Tok • Emine Bakır, Ahsen Şirin “Töre ve Namus Cinayetleri” • Recep Özkan “Evli Bireylerin Kadın Olgusuna İlişkin Algılarının Belirlenmesi” • Fatma Kalpaklı “Schrödinger’in Kedisini’nde Kadın İmgeleri” • Müge K. Davran, Aykut Gül, Fazilet Badan “Yerel Yönetimlerin Kalkınmaya Katkısı Ve Toplumsal Cinsiyet: Adana-Seymer Örneği” • Özge Sanem Özateş Gelmez “Devlet Lütfu Değil, Kurumsal Ataerki: Bakım Politikalarında Muhafazakâr Cinsiyetçi Devletin İzini Sürmek”
	4. Salon (Sanat- Edebiyat)	Oturum Başkanı: Prof.Dr. Deniz Abik • Ü.İlgaz Özgen Topcuoğlu “Kathe Kolwitz ve Marcel Duchamp’da Kadın İmgesi”

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

“Benetton Ve Calvin Klein Reklamlarında Kadın İmgesi”

Tülay Candemir¹, A. Seranay Özmen¹, Tülin Candemir¹

¹Pamukkale Üniversitesi Denizli Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu

İnsanın yaşamına ilişkin detaylar sembollerin, göstergelerin ve imgelerin sırlarının yorumlanması ile insanoğlunun kültürel evriminin algılanması anlamına gelmektedir. Bu çalışmada iletişim tarihinde özellikle reklamlarda kadın imgesine farklı anlamlar yüklenerek oluşturulan kimlikler incelenecektir. Ele alınan iki marka verilmek istenen imajın tasarlanan kadın imgesi ile birleştirilerek reklamı yapılan ürünlerin satışını sağlamak amacıyla gütmektedir. Markaların ortak özellikleri, kadın imgesinin verilmek istenen mesaj – imaj konsepti ile toplumsal konular da kadın veya ideal kadını genel reklamlar anlayışı dışına çıkararak bir gösterge oluşturmaktır. Markaların reklam kampanyası örneklerinde yapım - tasarım tarihleri ve yapıldığı dönemin genel özellikleri göz önüne alınarak sunulan, farklı kimlikleriyle karşımıza çıkan kadın imgesi, bu çalışmada karşılaştırmalı olarak değerlendirilecektir.

Çalışmanın amacı reklam tasarımında kadın imgesini alışılmışın dışında yorumlayan iki markanın kışkırtıcı ve şok edici yaklaşımıyla kadın imgelerini irdelemektir. Toscani'nin Jesus Jeans için hazırladığı 'Chi mi ama mi segua' -'Beni seven arkamdan gelsin'- sloganlı reklam kampanyası, reklam dünyasını sarsan ve kendine özgü bir üslup taşıyan anlayışını gündeme getiren ilk kampanyadır. 1973 tarihli bu kampanya; kışkırtıcı ve şok edici yaklaşımıyla dönemin İtalya'sında büyük tartışmalara neden olmuş, Vatikan tarafından kınanmıştır. Toscani'nin Jesus Jeans için hazırladığı 'Chi mi ama mi segua' reklam toplumsal cinsiyet açısından değerlendirildiğinde özel alana ait olan, seyredilen ve edilgen kadın imgesini, kamusal alana, seyredene, etken, üreten ve özgür olana dönüştürmüştür diyebiliriz. Reklamın yayımlandığı dönem de düşünülecek olursa, toplumsal yapının erkek egemen bakış açısının egemenliğiyle reklamlardaki kadın kimliklerini geleneksel rollerinin dışına taşımasının çok önemli olduğu düşünülmektedir. Toscani'nin Benetton için yapmış olduğu reklam kampanya tasarımlarında ele aldığı konuların çoğu sosyal içeriklidir. İrkçılığa karşı kullandığı üslup elbette ki pek çoklarımızın alışık olmadığı bir biçimdi. Ancak Benetton'un "United Colors of Benetton" sloganıyla da ilintili olarak ister siyah, ister beyaz isterse sarı olsun herkesin sadece insan olduğunu belirtmek istemiştir. İnsanların yaptığı siyah beyaz ayrımının, yani ırkçılığın, ne kadar gereksiz ve acımasız bir şey olduğunu gözler önüne sererek kadın imgesini toplumsal sorunlar içerisindeki kimlikleriyle ele almıştır denilebilir. Benetton reklamlarında kadın bir cinsel tabu olmaktan çıkıp doğal bir yaşamın bir parçası olmuştur. Tüketicilerin dikkatlerini çekebilmek için reklamlar daha yaratıcı ve daha sanatsal bir görünüme sahip olmalıdır. Reklamcılıkta başarılı olmanın sırrı, ürünle reklam mesajının bağıni koparmakta ve her şeyi tek tiplemeye çalışan pazarlama anlayışından uzak durmakta yatmaktadır. Benetton için yapılan reklamlar insanlıkla ilgili çeşitli problemlere odaklanmaktadır ve söz konusu reklamların başarılı olması, bu tarz bir reklam anlayışıyla da para kazanılabileceğini göstermiştir. İnsanlarda tüketicilerde şüphe uyandırarak ve onları provoke ederek mesaj ileten

Toscani "Benim için yol açılan tartışmaların yoğunluğu, coşkusu, zaten kampanyaların ne denli güçlü olduğunun yeterli bir kanıtı sayılırdı" ifadesiyle, her şeyin ve herkesin birbirine benzediği çağcıl dünyada zihinlerde uyandırdığı soru işaretleriyle, yalın ve zaman zaman acı gerçeği konu alan üslubuyla yeni bir reklam anlayışının gelişmesini sağlamıştır.

2008 yılında rafları süslemeye başlayan Calvin Klein imzalı Secret Obsession parfüm, popüler markanın en çok satan parfümlerinden biri. Son derece kadınsı bir koku yönüne sahip Calvin Klein Secret Obsession parfüm bayan, pek çok iddialı kadının da vazgeçilmez kokusu. Hayatlarında tutku ve şehvet isteyen bayanlara hitap eden bu Calvin Klein kokusu bayanların içinde, tıpkı ismindeki gibi tam anlamıyla gizli bir takıntının uyanmasına neden oluyor. Bu kadar kadınsı, bu kadar seksi ve bu kadar tutkulu bir parfümün reklam yüzünün ünlü Latin kökenli Amerikalı oyuncu Eva Mendes'dir. Calvin Klein Secret Obsession parfümün temasının aşk ve delilik arasındaki tutku, dolayısıyla parfümün reklamı da çekici güzel Eva Mendes'in ateşi ve seksapalitesiyle pekiştirildi. Eva Mendes'in rol aldığı kampanyanın reklam filmi, ABD televizyonları için fazla açık bulundu Calvin Klein , bu tarz parfüm

1. ULUSLARARASI ÇUKUROVA KADIN ÇALIŞMALARI KONGRESİ

reklamlarında, Klasik, erkek-kadın ayırt etmeksizin, özendirici, giyin işte böyle seksi olursunuz, sürün şöyle karşı konulmaz hale gelirsiniz mesajları... vermektedir.

Calvin Klein Benetton reklamlarının tam tersine kadını kendi bedenine ve ruhuna da yabancılaştırmıştır denilebilir. Sonuç olarak Benetton reklamlarındaki kadın imgesi ne kadar toplumsal sorunların duygusu yüklüyse, Calvin Klein reklamlarındaki kadın imgesi hem bedeninden, hem de duygularından uzaktır. Ancak bu tasarımda kadın beden olarak devingen bir makine olarak algılanırken, kadının toplumdaki yerini bulması için şok etkisi yaratan reklam tasarımları ile farkındalığın artırılması sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Reklam, Toplumsal Cinsiyet, Kadın İmgesi, Benetton, Calvin Klein

Töre ve Namus Cinayetleri

Emine Bakır¹, Ahsen Şirin¹

¹ Zirve Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Töre ve namus kavramları; zamana, mekana, hatta aynı zaman ve mekanda bulunan kişilere göre değişmektedir. Ahlak kuralları, gelenek ve göreneklerden etkilenmekle birlikte, aynı zamanda sadece bireylerin değil yaşadıkları çevrelerinde etkisi altında şekillenmekte ve ad bulmaktadır. Türkiye'nin doğusunda " töre cinayeti", batısında "aşk adına namus cinayeti" olarak tanımlanmaktadır. Kadına yönelik şiddetin ön plana çıktığı, sadece ülkemizde değil tüm dünyada kadınların bu çerçeveye dayanarak öldürüldüğü gerçek olup, erkek egemen toplumlarda kısmi bir kabul gördüğü bilinmektedir. Türkiye'de görülen namus cinayetlerinin yoğun olarak ortaya çıktığı bölgelerdeki sosyal sorunlar, farklı bölgelerdeki sosyal yapının namus cinayetlerini nasıl etkilediği, toplumda nasıl yansıma bulduğu ve özellikle kadınlar tarafından nasıl algılandığı konusu önem kazanmaktadır. Namus cinayetlerinin temel nedeni olarak, kolektif bilinç ya da mekanik dayanışma; female grup üyelerinin seksüel tatmin aracı olarak sınırlı varlık oluşu; toplumun female grup üyelerindeki rol beklentisi ve kadının aile içerisindeki statüsü; itaat ve yoksulluk kültürü; namus ve şerefün üstün toplumsal bir değer olarak algılanması ve eğitim yetersizliği ön plana çıkmaktadır.. Ülkemizde her yıl yaklaşık 200'ü aşkın insanımızın öldüğü ve son beş yılda töre ve namus cinayetlerinden ölenlerin sayısının 1100'ü aştığı belirlenmiştir, 2000-2006 yılları arasında gerçekleşen cinayetlerin 1091'inin töre/namus cinayeti nedeni ile işlendiği ve 1190 kişinin öldüğü, ölenlerin 710'unun erkek, 480'inin kadın olduğu belirlenmiştir Töre ve namus cinayetlerinin azaltılması ve hatta tamamen ortadan kaldırılması için; devlet kurum ve kuruluşlarının, özel kamu ve kuruluşlarının töre ve namus cinayetlerinin azaltılmasında etkili olması gerekmektedir. Bunun başarılabilmesi için yasal düzenlemelerin yanı sıra özellikle eğitimin önemi yadsınamaz.

Anahtar Kelimeler: Töre, Namus, Kadına Şiddet